

De woonzorgchallenge

NVTZ, 5 december 2024

De woonzorgchallenge

Johan Thijssen

cøct
huisvestingsadvies

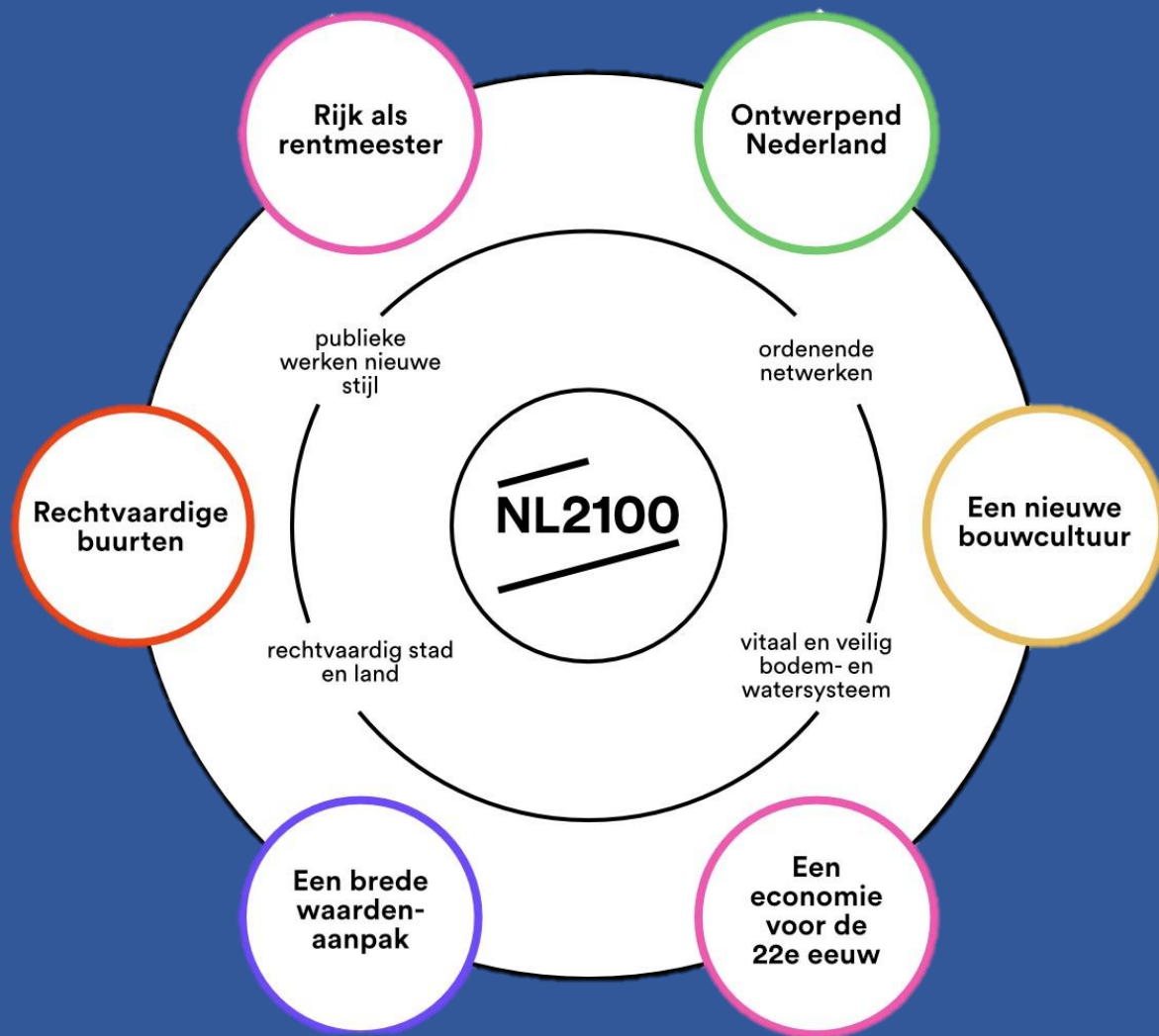

Joseph Schumpeter

De woonzorgchallenge

who cares
Ontwerpprijsvraag voor nieuwe vormen van wonen, zorg en ondersteuning
www.prijsvraagwhocares.nl

Briefadvies n.a.v. de ontwerpprijsvraag WHO CARES
Maart 2018

Bouw in de buurt
Leidraad voor Nederland

CRa
College van
Rijksadviseurs

CRa College van Rijksadviseurs
Raad voor Volksgezondheid & Samenleving

Ruimte maken voor ontmoeting
De buurt als sociale leefomgeving

BuurtSaam Kennis- en inspiratieonderzoek

Falsetwock PLATFORM

College van Rijksbouwmeester en Rijksadviseurs > Projecten > Programmalijn: Rechtvaardige buurten

Woonzorgchallenge
Nederland vergrijsd. De vraag naar zorg groeit en het aantal mensen dat die zorg kan leveren neemt af. Dat vraagt om het ontwikkelen van veerkrachtige wijken en toegankelijke woningen en buurten waarin mensen zich thuis en verbonden voelen en naar elkaar omzien. De Woonzorgchallenge is een nieuw instrument voor woningcorporaties om locaties niet alleen ruimtelijk, maar ook sociaal te ontwikkelen. Hiermee helpt het College van Rijksbouwmeester en Rijksadviseurs (CRa) bij het realiseren van nieuwe vormen van wonen en zorg, ondersteund door de

Een uitvraag gericht op een nieuwe vorm van wonen met zorg voor een combinatie van doelgroepen, zowel zorgbehoevend als ondersteunend, met in ieder geval ruimte voor (kwetsbare) ouderen.

- Buurtgericht
- Innovatief
- Co-creatie
- Positieve gezondheid
- Samenredzaamheid
- Gemeenschapsvorming
- Maatschappelijke meerwaarde

woningcorporatie
gemeente
zorgorganisatie

initiatiefnemers
ontwerpers
bewoners
ondernemers
zorgverleners

concrete locatie

goede programmering van een locatie:
woningen, voorzieningen en activiteiten sluiten optimaal aan bij
bewonerswensen en -behoeften

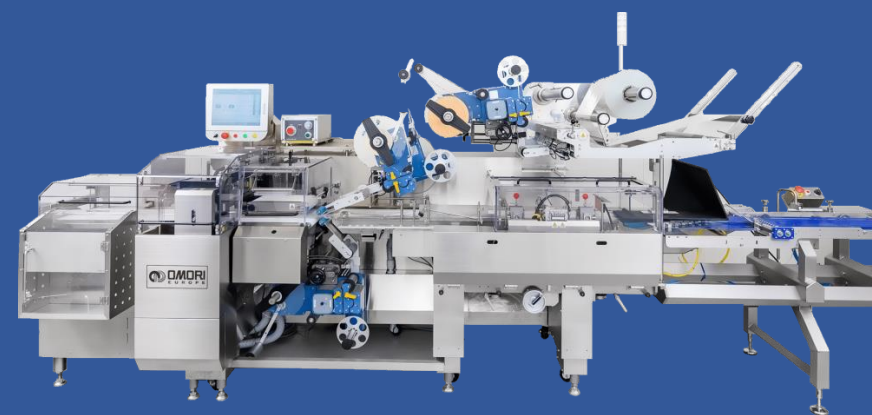
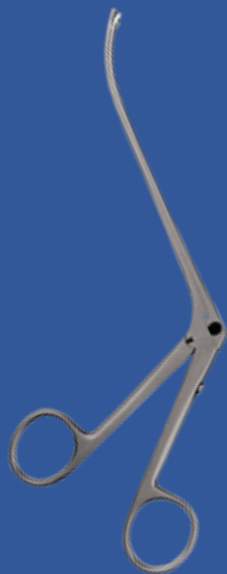
coalitievorming

mobilisatie van gemeenschapskracht

andere vormen van beheer en eigenaarschap

Woonzorgchallenge

Een instrument

Woonzorgchallenge

Een instrument

- Voor herontwikkeling (m.n.) **bestaande woonzorglocaties**
- Anders omgaan met **samenwerkingen** en processen
- **Ontwerpend onderzoek** door multidisciplinaire teams
- Betrekken **bewoners** en buurt
- **Herhaalbaar** en breed toepasbaar

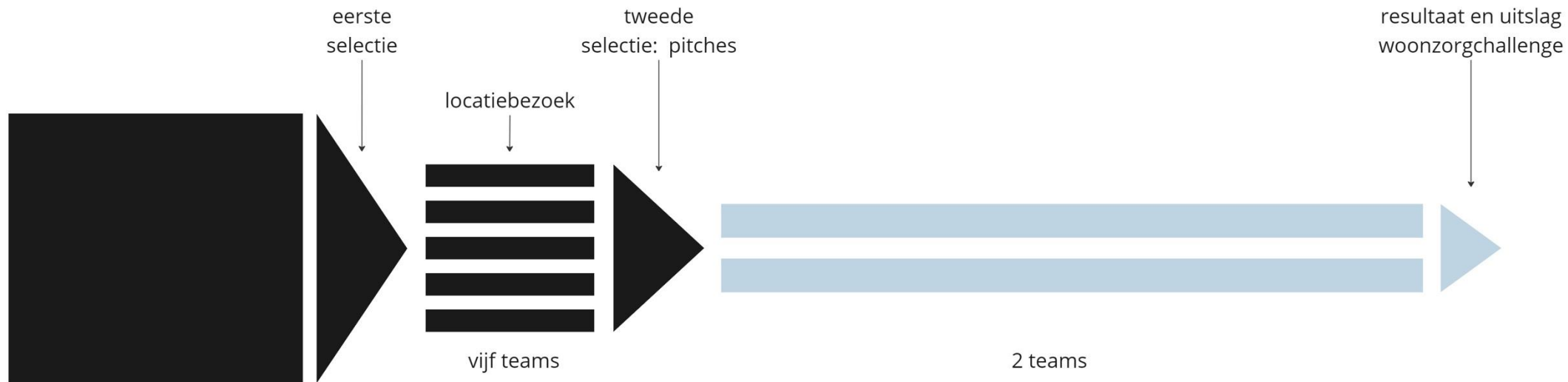
criteria

- Ten minste een **architect, stedenbouwkundige** en professional uit het **sociaal-/zorgdomein**.
- Sterk inhoudelijke en **ruimtelijke creatieve aanpak** met kennis van **zorgprogramma's**, waaronder gehandicapten- en ouderenzorg.
- Thuis in huisvestingsvraagstukken m.b.t. **exploitatie** en **businesscases**.
- Ervaring met werken **co-creatie** en zeer goede **communicatievaardigheden**.

fase: aanmeldingen

fase: voorselectie

fase: co-creatie

**Lancering
uitvraag
8 feb.**

**Sluiting
aanmelding
8 mrt.**

**Voorselectie
do 14 mrt.**

**Selectie
teams
di 26 mrt.**

**Eindpresentatie
4 juli**

Pilot Beresteinlaan

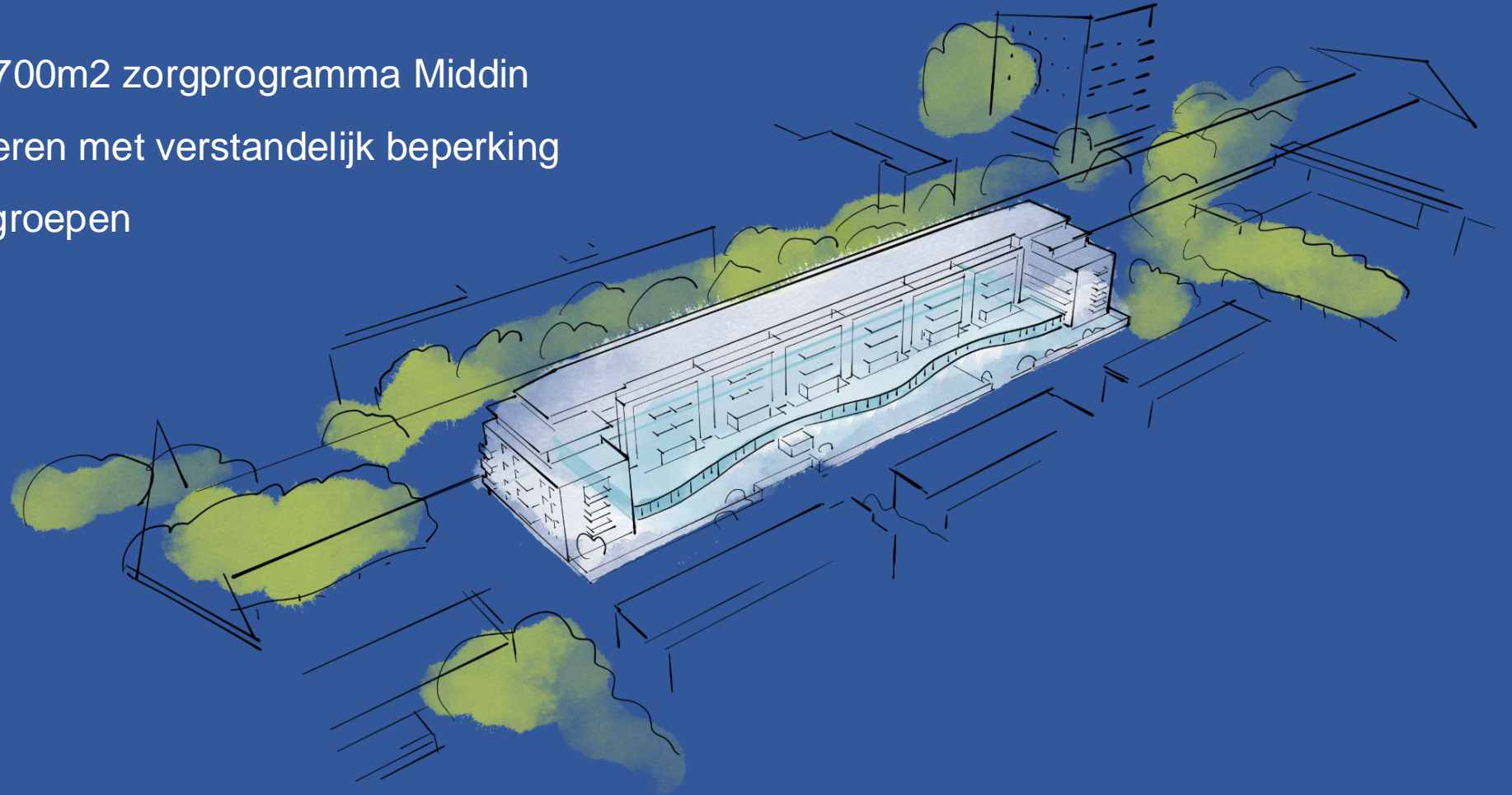
Pilot Beresteinlaan

- galerijflat
- 74 driekamerapp. senioren
- Bouwjaar 1995

Pilot Beresteinlaan

- **Plint:** 1700m2 zorgprogramma Middin
- 27 jongeren met verstandelijk beperking
- 3 woongroepen

633

BSN
GROENLUM
WINDST
13
ABCDEF
GROENLUM
WINDST

633

633

XV-634-B

7NS-92

WOONZORGCALLENGE BERESTEINLAAN - DEN HAAG

MOTIVATIE

Met deze vier en onze gemeenteraads leden wisten we dat iedereen er toe zou komen. Het was belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen werd die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden. Het was belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen werd die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

ONS TEAM

De team bestaat uit drie ervaren professionals met kennis van de woonzorg en de zorg.

Expertise

De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

Woonzorgchallenge

Motivatie

Met deze vier en onze gemeenteraads leden wisten we dat iedereen er toe zou komen. Het was belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen werd die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

ONS TEAM

De team bestaat uit drie ervaren professionals met kennis van de woonzorg en de zorg.

Expertise

De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

Woonzorgchallenge

Introduce en motivatie

De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

Expertise

De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

De Haagse optimisten

Motivatie Woonzorgchallenge Beresteinlaan

De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

ONS TEAM

De team bestaat uit drie ervaren professionals met kennis van de woonzorg en de zorg.

WOONZORGCALLENGE

Beresteinlaan Den Haag Zuidwest

BUNNEN BOUW

VIA

DE WERKERS

livable

De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

ONS TEAM

De team bestaat uit drie ervaren professionals met kennis van de woonzorg en de zorg.

Woon Zorg Challenge

Motivatie

De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

ONS TEAM

De team bestaat uit drie ervaren professionals met kennis van de woonzorg en de zorg.

Woonzorgbuurt

Zorg moet erin zitten onderaan van de buurt. Dit is de uitdaging van de Woonzorgchallenge Beresteinlaan. Daarom moet het ontwerp een oplossing bieden voor het probleem van de woonzorg.

ONS TEAM

De team bestaat uit drie ervaren professionals met kennis van de woonzorg en de zorg.

De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

AANBEVELING WOONZORGCALLENGE BERESTEINLAAN DEN HAAG ZUIDWEST

BERNIE DEKRA	LAMBERT VAN DER ZWAAN	BOB STREUMER	ANNEKE VERHOEF
Naam Bernie Dekra	Naam Lambert van der Zwaan	Naam Bob Streumer	Naam Anneke Verhoef
Beoordeling De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.	Beoordeling De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.	Beoordeling De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.	Beoordeling De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.
Beoordeling De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.	Beoordeling De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.	Beoordeling De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.	Beoordeling De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

Met deze presentatie wij ons advies uit over de woonzorg. Het team bestaat uit drie ervaren professionals met kennis van de woonzorg en de zorg.

Woonzorgchallenge

De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

ONS TEAM

De team bestaat uit drie ervaren professionals met kennis van de woonzorg en de zorg.

In een zorginstelling zijn

De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

ONS TEAM

De team bestaat uit drie ervaren professionals met kennis van de woonzorg en de zorg.

WOONZORGCALLENGE

De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

ONS TEAM

De team bestaat uit drie ervaren professionals met kennis van de woonzorg en de zorg.

WOONZORGCALLENGE BERESTEINLAAN DEN HAAG

De woonzorg is een complex gebied. Het is belangrijk dat de woonzorg op een manier ontworpen wordt die de woonzorg en de zorg voor elkaar wisten te vinden.

ONS TEAM

De team bestaat uit drie ervaren professionals met kennis van de woonzorg en de zorg.

Team: Icarenext

Jan Alblas
Alblas Advies

jarenlange achtergrond
in zorg en welzijn bij Pameijer

Judit Gaasbeek Janzen
OD205

Stedenbouwkundige, bedreven
in co-creatieve en participatieve
processen.

Lous Hagg-Kleingeld
Bureau Kleinvolk

Architect, ervaren in
volkshuisvesting met en
voor bewoners

Team: Over & Weer

Een plekje waar iedereen mee mag en kan doen

Een buurt die bijdraagt aan positieve gezondheid

Een zorgzame buur is beter dan een verre vriend

Een plek waar je kunt 'buurten' en de ruimte hebt om te laten zien wat wél kan!

Een plek die de bewoners optimaal ondersteunt

Een fijne plek om samen te komen

Diversiteit aan ruimte geeft keuzevrijheid voor verschillende doelgroepen

Verbinding tussen bewoners, professionals en organisaties, is de sleutel tot succes

Femke Feenstra
G.A.F. architects
Architect

Tess Maas
G.A.F. architects
Architect

Rozemarijn Peeters
G.A.F. architects
Architect

Froukje van de Klundert
PosadMaxaan
Stedenbouwkundig ontwerper

Eike Miedema
InHolland
Docent, onderzoeker

Hanneke Noordam
Vilans
Senior onderzoeker
Gezondheid en zorg

Clémentine Mol
Cordaan
Bouwkundig erts

Laura Koenen
Studio Laura Koenen
Sociaal designer

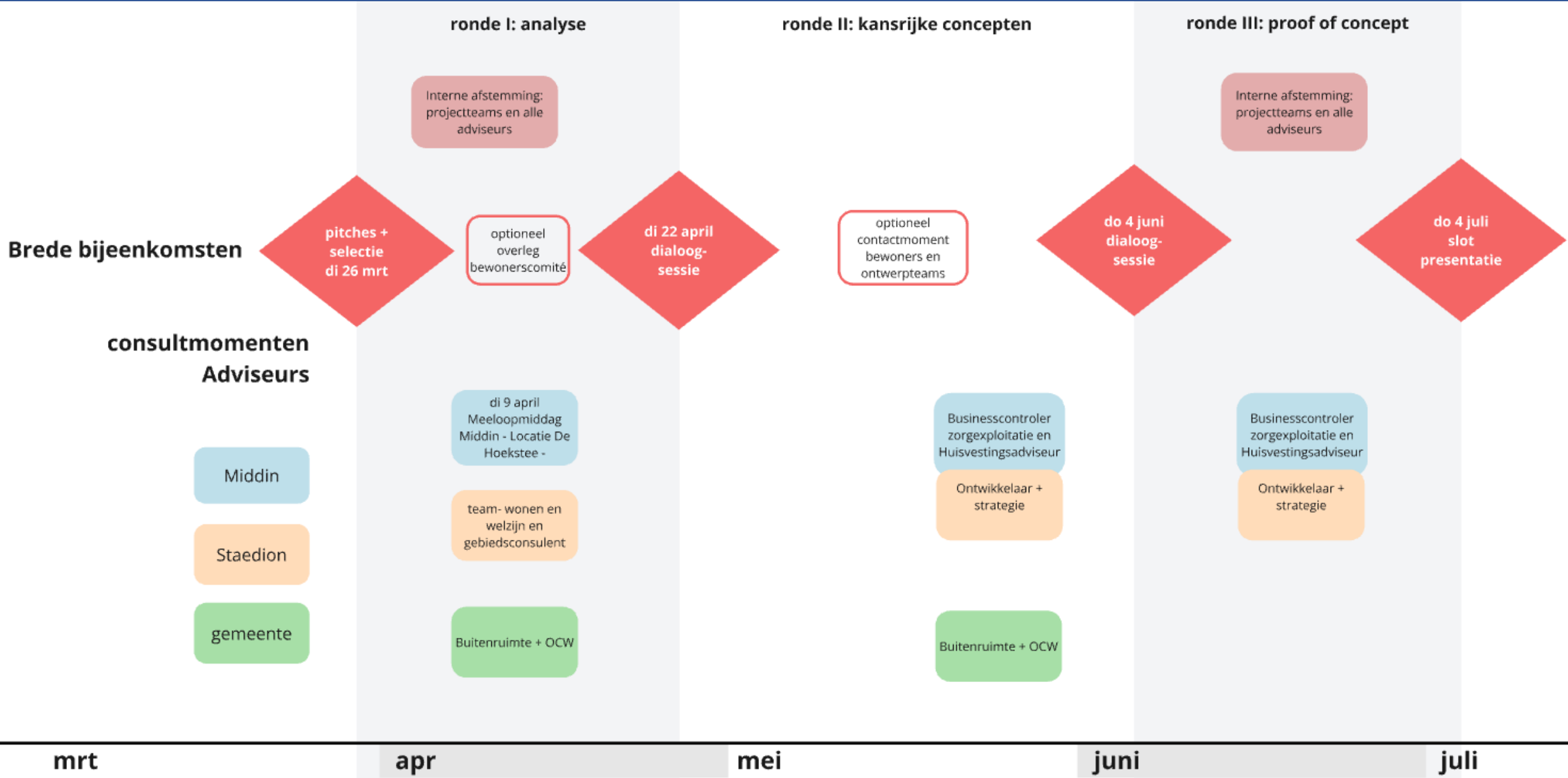

ronde I: analyse

ronde II: kansrijke concepten

ronde III: proof of concept

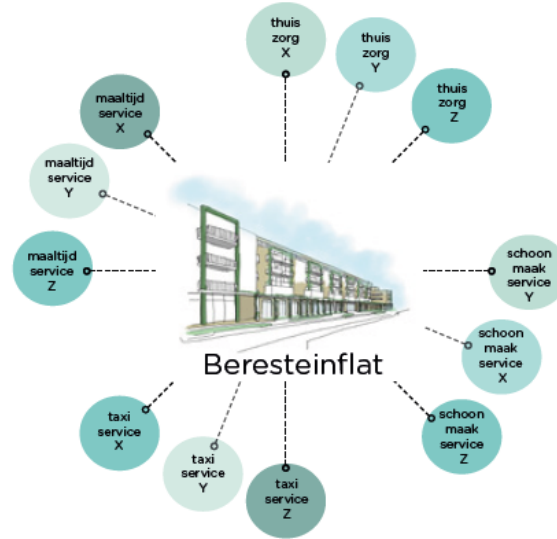
Icarenext

INGREPEN IN DE PLINT

Vooral de plint van het gebouw krijgt een metamorfose. We maken een doorsteek in het midden van het pand die de voor- en achterzijde met elkaar verbindt. Deze vormt het nieuwe hart van het gebouw, voor alle bewoners toegankelijk, met collectieve buitenruimte rondom zodat er ook een verbinding wordt gelegd met de wijk. een positieve bijdrage levert aan de sociale cohesie in de buurt. Hier vindt ook de verbinding plaats tussen zorg, ondersteuning, ontmoeting en activiteiten. Het zorg en preventieloket krijgt hier een plek. Net als een koffie/woonruimte met keukentje en sportruimte. Belangrijke wensen vanuit de bewoners. In de buitenruimte komt een schuurtje waar tuin en klusspullen opgestegen kunnen worden. Bijvoorbeeld voor een kleine moestuin of het repareren van fietsen.

HUIDIGE SITUATIE

ondersteuning en zorg wordt geleverd door verschillende partijen:

gefragmenteerd
komen en gaan van mensen
onoverzichtelijk
inefficiënt
duur
iedereen vindt het wie opnieuw uit

COOPERATIE

partijen gaan samen ondersteuning en zorg leveren

herkenning voor bewoners
efficiënt
mogelijk om beter aan te sluiten op formele zorg
kosten verlagend
ruimte om van elkaar te leren

PROGRAMMA

zorgdeelt:

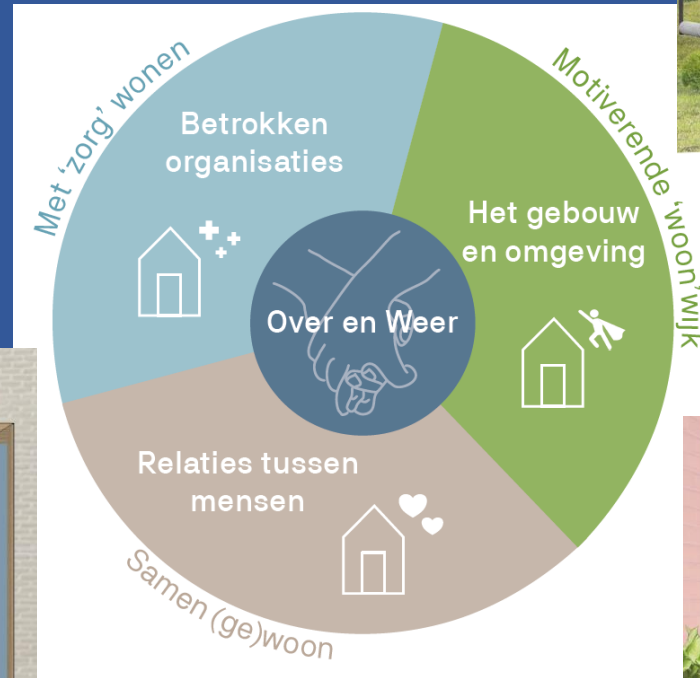
4 woongroepen
33 studio's van ca. 24m2

collectief programma:

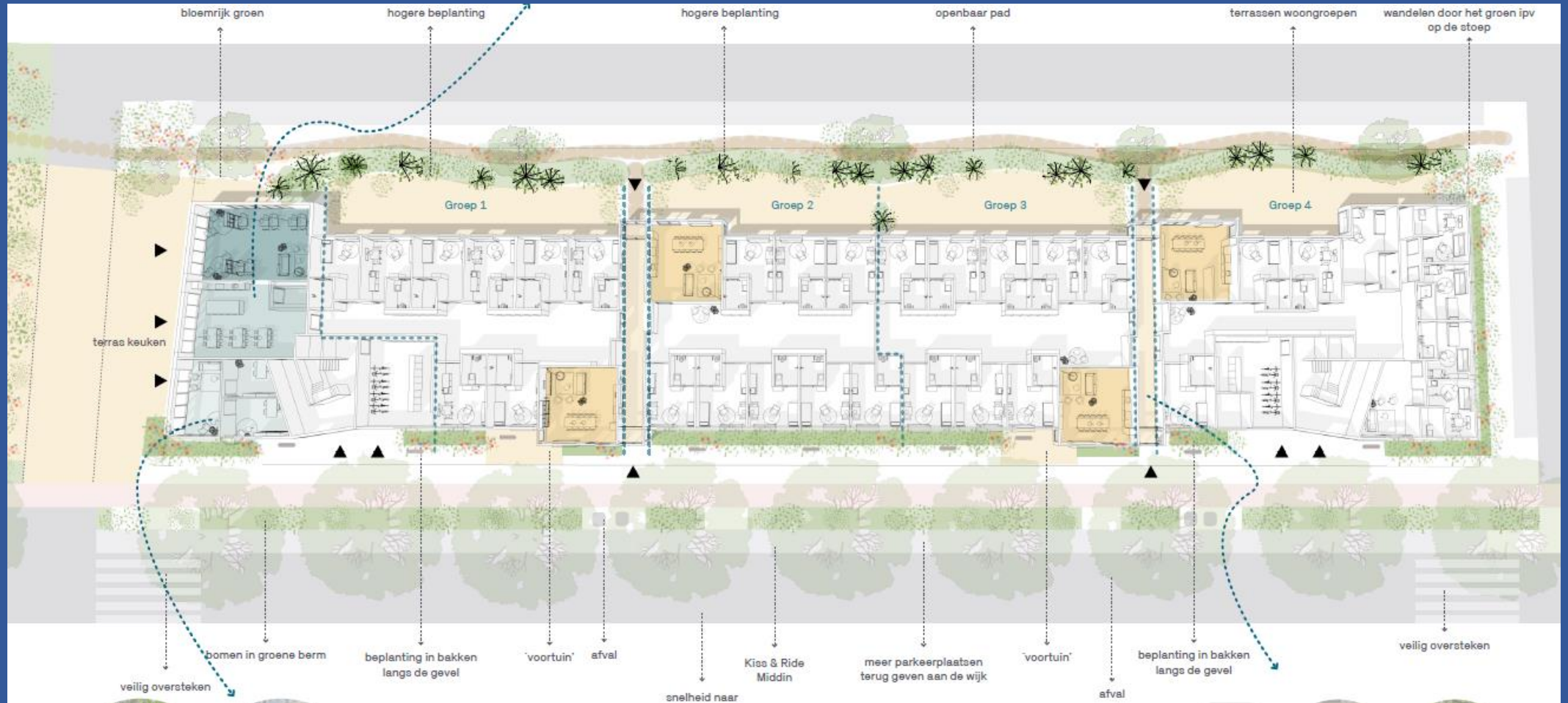
ontvangshal
sportruimte
huiskamer
ontzorgloket
tuin

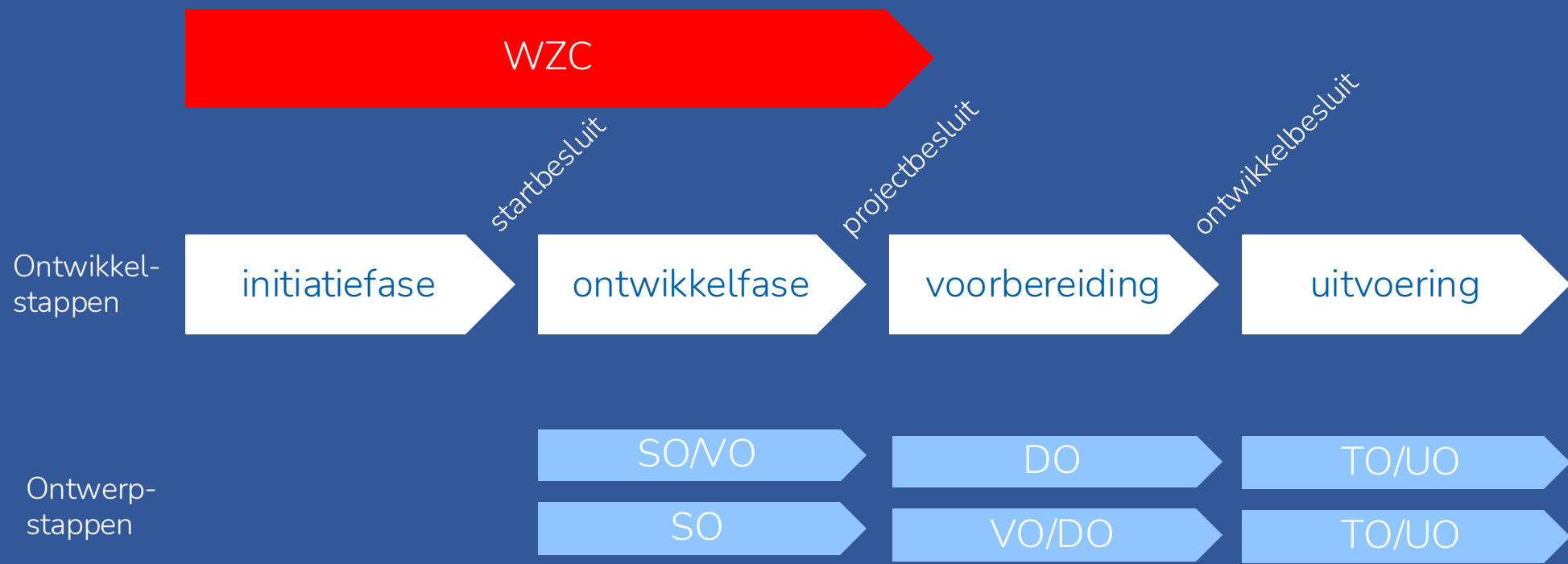

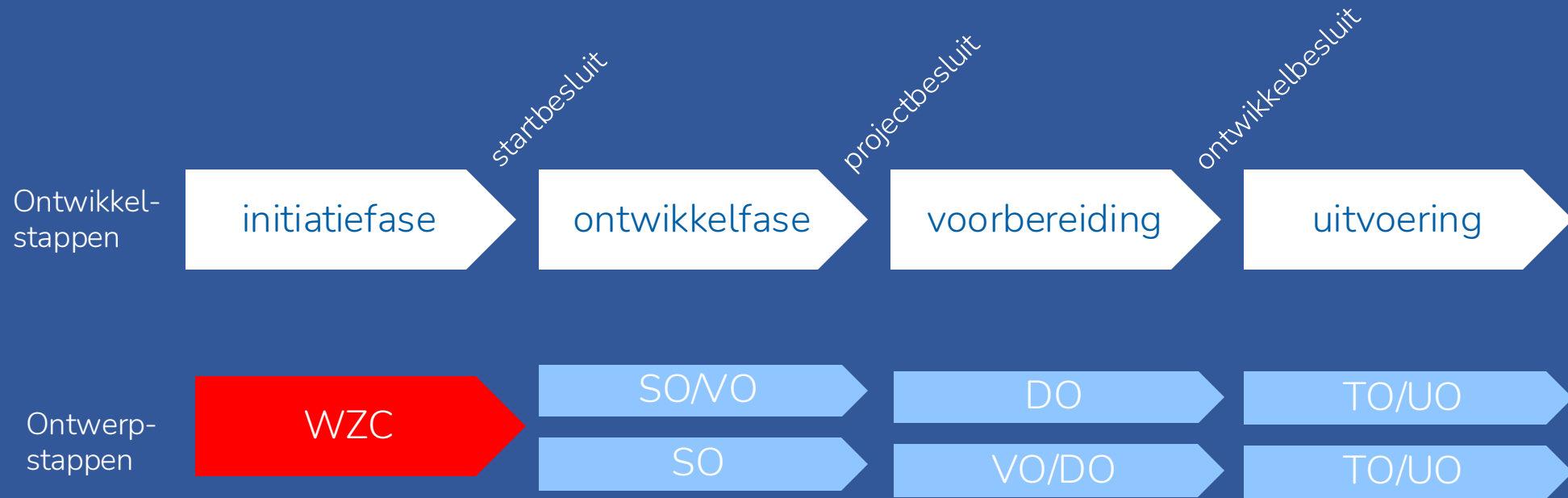
Over & Weer

Over & Weer

Lessons learned

- **Samenwerking uitvragers, gezamenlijk ambitiekader: de huwelijkse voorwaarden.....**
- Bewoners en gebruikers centraal is waardevol, maar vergeet de professionals niet.....
- Afstemming met interne proces van de corporatie
- Evenwicht tussen iteratief en geformaliseerd proces
- Niet slechts complexniveau, maar ook wijkniveau, incl. stakeholders
- Vermijd terughoudendheid voor het onverwachte

Reflectievraag voor toezichthouders

Wat heeft u nodig als toezichthouder om dit type innovatie te beoordelen en te ondersteunen? Welke informatie, kaders of instrumenten zouden uw rol versterken?

Strategische samenwerking en visie

1. Visie en doelen
2. Kaders en verwachtingen
3. Betrokkenheid van partners

Structuur en governance

4. Governance en besluitvorming
5. Procesbewaking
6. Budget en verdeling
7. Risico's

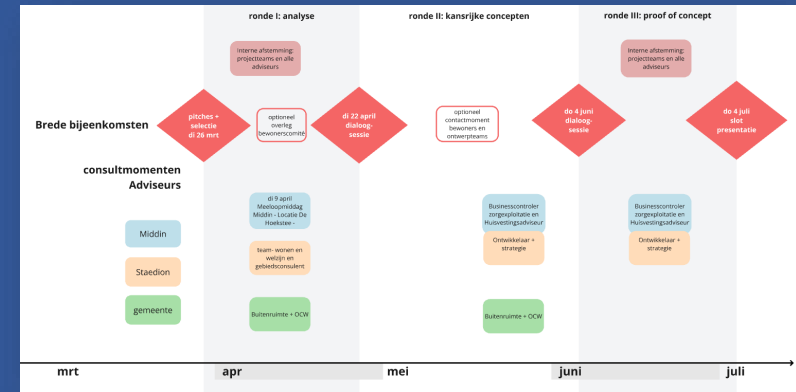
Participatie en co-creatie

8. Betrokkenheid bewoners
9. Innovatie en creativiteit

Monitoring en evaluatie

10. Tussentijdse evaluaties
11. Lessen voor de toekomst

Discussie

“Waar lopen we tegenaan te gaan lopen als we met deze aanpak aan de slag gaan, zowel intern als extern?”